

[Statsministeren.]

den kunne tages som udtryk for, at der er bred tilslutning til, at de offentlige udgifter skal stige noget langsommere end hidtil.

Regeringen har på denne baggrund indskærpet kravet om en øget kommunal selvfinansiering, og finansministeren vil ved fremsættelsen af finanslovsforslaget gøre rede for regeringens forslag om besparelser på statsbudgettet. Disse besparelser må ses som et bidrag til regeringens stabiliseringspolitik, men der er også en sammenhæng den anden vej rundt.

Stigningen i statens udgifter har gennem mange år været genstand for stærk diskussion både her i tinget og i offentligheden. Hvad der derimod er knap så omtalt, er, at omkring 60 pct. af stigningen i statsudgifterne er direkte forårsaget af pris- og lønstigninger. Denne påvirkning vil også komme til at gøre sig gældende i budgettet for 1971-72 som følge af de løn- og prisstigninger, der har fundet sted i 1970. På trods af de besparelser, finansministeren vil foreslå, vil budgettet for det kommende år derfor også vise en betydelig stigning. En effektiv begrænsning af stigningen i statens udgifter kan kun nås, hvis priser og lønninger stabiliseres.

I det hele gælder det, som jeg sagde før, at det er ikke muligt at sikre den tiltrængte økonomiske stabilitet, medmindre der også på alle lønområder sikres en udvikling, som er forenelig med indenlandsk prisstabilitet. Det betyder, at de samlede lønstigninger, hvad enten de stammer fra overenskomstfornyelser eller fra reguleringer i overenskomstperioden, eventuelt i form af lønglidning, må holdes inden for rammen for stigninger i pengeindkomsterne på 3,5-4 pct. Jeg må stærkt understrege, at dette gælder de samlede lønstigninger i årets løb. I en lang årrække har de direkte overenskomstmæssige lønforhøjelser på det private arbejdsmarked kun udgjort en fjerdedel af de totale lønstigninger. Selv den strengeste tilbageholdenhed ved overenskomstafslutningen ville altså ikke i sig selv være nok til at

bringe lønstigningerne ned fra de hidtidige 10-12 pct. til et niveau, som er foreneligt med prisstabilitet.

Regeringen må derfor fastholde, at det er uomgængelig nødvendigt også at mindske de lønstigninger, der sker i løbet af overenskomstperioden. Vi forventer, at vi ved at føre en fast økonomisk politik gradvis kan dæmpe tendenserne til lønglidning. Men erfaringen viser, at der altid vil være en vis lønglidning, når vi har et højt beskæftigelsesniveau.

Regeringen har derfor fundet det nødvendigt at pege på, at den automatiske dyrtidsregulering dels i sig selv, dels i samspillet med lønglidningen har en række uheldige økonomiske og sociale virkninger. Forholdet er jo, at en stigning i importpriserne automatisk udløser stigende pengeløn til alle, selv om de er ledsaget af en bytteforholdsföringelse, som gør hele samfundet fattigere.

Vi har endvidere set eksempler på, at den automatiske regulering har ført til, at tilfældige og kortvarige prisstigninger er blevet omsat til en varig stigning i vort pris- og omkostningsniveau.

Regeringen har også i sit forhandlingsoplæg peget på, at den automatiske dyrtidsregulering, når den lægges oven i lønglidningen, har nogle uheldige økonomiske og sociale virkninger.

Det er jo en kendsgerning, at nogle lønmodtagere allerede gennem lønglidningen reelt har opnået dækning eller i visse tilfælde mere end dækning for prisstigningerne, medens andre — især de normallønnede — ikke har opnået en sådan dækning.

Uanset dette opnår begge grupper dyrtidsregulering, også for de prisstigninger, som hænger sammen med lønglidningen.

Medens de normallønnede således kun opnår en delvis dækning for prisstigningerne, opnår andre dobbelt dækning — og denne dobbeldækning er gennem sine virkninger på priserne medvirkende til yderligere at udhule de normallønnedes realløn.

At det er sådan, ses måske allertydeligst